

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Mrázovou, Ph.D. v právní věci

žalobce: **R. A.**, nar. X, ev.č. X, X
státní příslušnost R. U.
pobytem v ČR: X
zastoupeného advokátem JUDr. Matějem Šedivým
sídlem Václavské náměstí 21, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 10. 2024, č. j. OAM-1242/ZA-ZA12-D04-2024,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný rozhodl, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a že řízení o udělení mezinárodní ochrany se zastavuje podle § 25 písm. i) zákona o azylu. Současně žalovaný rozhodl, že státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „dublinkské nařízení“), je Litevská republika.

II. Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobce v podané žalobě namítal, že napadené rozhodnutí je nezákonné a nepřezkoumatelné pro nedostatek odůvodnění. Z jeho odůvodnění není zřejmé, proč žalobce odmítá usilovat o mezinárodní ochranu v jiném členském státě, a zda necítí nebezpečí obdobné tomu, které mu hrozí při vycestování do domovského státu. Rozhodnutí neuvádí vůbec nic k důvodům podané žádosti a ani k obavám žalobce z pronásledování na území Litvy. Pouze se v rozhodnutí uvádí, že se žalobce obává postihu na území obou států, avšak bez bližší konkretizace.
3. Provedeným dokazováním ve správním řízení bylo zjištěno, že žalobce, coby státní příslušník Republiky Uzbekistán, vyjádřil obavy z pronásledování na území domovského státu. Dále na adresu Litevské republiky uvedl, že tam nemá vytvořeno žádné funkční zázemí a je plně integrován v České republice. Žalovaný podle něj dovodil nepřipustnost žádosti ve smyslu § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, aniž by však uvedl cokoli k meritu podané žádosti, resp. důvodnosti obav žalobce z vycestování do domovského státu, potažmo do Litvy.
4. S ohledem na výše uvedené žalobce soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
5. Žalobce ještě navrhoval přiznání odkladného účinku žalobě. Soud o tomto návrhu samostatně nerozhodoval, přikročil rovnou k rozhodnutí ve věci samé (návrh na přiznání odkladného účinku byl tímto konzumován).

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

6. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že žalobu považuje za nedůvodnou a účelovou. Podle něj není vůbec zřejmé, na základě čeho žalobce tvrdí, že je integrován do ČR, když dosud využívá teprve možnosti pobytového střediska Zastávka a nemá zde vlastní bydlení, práci ani rodinu. Za zcela irrelevantní označil žalovaný tvrzení žalobce o tom, že napadené rozhodnutí neřeší vůbec důvody podané žádosti o mezinárodní ochranu. Napadené rozhodnutí je do jisté míry typem procesního rozhodnutí o předběžné otázce, který stát bude důvody podané žádosti teprve hodnotit. Žalovanému rovněž není jasné, z jakého důvodu až nyní v žalobě žalobce dospěl k obavě z vycestování do Litvy.
7. Žalovaný se rovněž velmi pečlivě zabýval otázkou, zda by mohla být Litevská republika státem, v němž by docházelo k systémovým nedostatkům při azylových řízeních,

dosahujícím dokonce rizika nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu Listiny základních práv EU. V podrobnostech žalovaný odkázal na pasáže napadeného rozhodnutí, kde se s namítanými problémy vypořádal.

8. Žalobce měl litevské povolení k pobytu původně platné až do listopadu 2024, nicméně Litva toto povolení ukončila dříve, protože žalobce v Litvě nepobýval.
9. Správní orgán požádal dne 26. 9. 2024 Litvu o převzetí příslušnosti k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, kterou žalobce podal v ČR, a 30. 9. 2024 obdržel informaci, že Litva uznala svou příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu.
10. S ohledem na výše uvedené žalovaný soudu navrhl, aby žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Posouzení věci krajským soudem

11. Soud v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), bez nařízení jednání (účastníky řízení vysloven s tímto postupem souhlas), přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k § 32 odst. 9 zákona o azylu (zohlednění nových důležitých okolností) napadené rozhodnutí žalovaného, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.
12. Soud nejprve ověřil skutková zjištění ze správního spisu. Z údajů poskytnutých žalobcem k podané žádosti vyplynulo, že žalobce nemá žádné politické přesvědčení, je ženatý a má tři děti, které žijí v Uzbekistánu se svojí matkou. Uzbekistán žalobce opustil dne 13. 4. 2024 letecky přes město Baku, Miláno a následně do Prahy. Do ČR vstoupil dne 14. 4. letecky. V letech 2021 až 2022 žalobce pobýval v Polsku a v roce 2022 v Litvě. Bylo mu uděleno litevské povolení k pobytu platné do 22. 11. 2024. O mezinárodní ochranu požádal poprvé. Je zdravý a neužívá žádné léky. Dorozumí se uzbecky, rusky a tádžicky. O mezinárodní ochranu v ČR požádal proto, že je zde hodně jeho krajanů, dobrá práce a uzbecká kuchyně. Z pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 10. 9. 2024 v jazyce ruském za přítomnosti tlumočnice z ruského jazyka bylo zjištěno, že se žalobce do Litvy vrátit nechce, protože tam nikoho nezná. V ČR je mu dobře, má zde známé a příbuzného. Litevské povolení k pobytu si vyřídil proto, že mu jedna firma sdělila, že je tam práce za 3000 EUR měsíčně. Přijel tam, pracoval a dali mu málo peněz. Chtěl si vyřídít polské vízum, ale zprostředkovatel za to chtěl 8000 USD, protože jsou v Evropě vysoké platy a na základě toho prý dluh brzy splatí. Žalobci však dluh zůstal.
13. Žalovaný správní orgán postupoval ve správním řízení plně v souladu s dublinským nařízením. Podle čl. 3 odst. 1 dublinského nařízení žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III. dublinského nařízení. Pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána (čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení).
14. Žalovaný tedy nejdříve zkoumal, zda je vůbec ve smyslu uvedeného dublinského nařízení dána příslušnost ČR k posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany. V souladu s čl. 7 dublinského nařízení přistoupil k hodnocení kritérií k určení příslušného členského státu pro posouzení předmětné žádosti. Podle čl. 7 odst. 1 dublinského nařízení se kritéria pro určení příslušného členského státu uplatňují v pořadí, v jakém jsou uvedena.

15. Čl. 8 dublinského nařízení nelze v případě žalobce aplikovat, neboť žalobce je co by žadatel o udělení mezinárodní ochrany osobou zletilou. V případě žalobce není aplikovatelné ani kritérium uvedené v čl. 9 dublinského nařízení, protože jak vyplývá z žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, na území členských států EU nepobývají žádní členové jeho rodiny požívající mezinárodní ochrany. V případě žalobce není aplikovatelné ani kritérium uvedené v čl. 10 dublinského nařízení, neboť ze samotné žádosti žalobce vyplývá, že na území členských států EU nepobývají žádní členové rodiny žalobce, kteří by na území členského státu byli oprávněni pobývat jako žadatelé o mezinárodní ochranu, a o jejichž žádostech dosud nebylo přijato první rozhodnutí ve věci samé. Obdobně není v případě žalobce aplikovatelné ani kritérium uvedené v čl. 11 dublinského nařízení, neboť z podané žádosti o mezinárodní ochranu žalobce vyplývá, že na území členských států EU nepožádalo o mezinárodní ochranu současně nebo brzy po sobě několik rodinných příslušníků žalobce nebo svobodných nezletilých sourozenců, o jejichž žádostech by mělo řízení probíhat společně (aby uplatněním jednotlivých kritérií nedošlo k jejich oddělení). Na území členských států EU nepobývají žádní takoví rodinní příslušníci žalobce nebo svobodní nezletilí sourozenci.
16. V případě žalobce bylo nezbytné aplikovat kritérium uvedené v čl. 12 dublinského nařízení, neboť z informací získaných v průběhu řízení, především z informací uvedených v cestovním dokladu žalobce, a také na základě údajů poskytnutých žalobcem, bylo zjištěno, že žalobce disponoval litevským povolením k pobytu č. LTU76020471 platným do 22. 11. 2024. V této souvislosti je třeba doplnit, že žalobce žádost o mezinárodní ochranu podal v ČR dne 16. 9. 2024 a na území ČR vstoupil dne 14. 4. 2024 letecky (z Baku přes Miláno). Uvedená zjištění odpovídají kritériím uvedeným v čl. 12 dublinského nařízení. V čl. 12 odst. 1 dublinského nařízení platí, že pokud je žadatel držitelem platného povolení k pobytu, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto povolení vydal. Podle čl. 12 odst. 2 dublinského nařízení platí, že pokud je žadatel držitelem platného víza, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto vízum udělil. Podle čl. 12 odst. 4 dublinského nařízení platí, že pokud je žadatel držitelem pouze jednoho nebo více povolení k pobytu, jejichž platnost skončila před méně než dvěma roky, nebo jednoho či více víz, jejichž platnost skončila před méně než 6 měsíci a na základě nichž mohl vstoupit na území členského státu, použijí se odstavce 1, 2 a 3 tohoto článku, dokud žadatel neopustil území členských států.
17. Na základě shora uvedených zjištění je tedy příslušným státem k posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany Litva. Z toho důvodu žalovaný požádal dne 26. 9. 2024 Litevskou republiku o převzetí příslušnosti k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, kterou žalobce podal v ČR dne 16. 9. 2024. Dne 30. 9. 2024 obdržel správní orgán informaci o tom, že Litevská republika uznala svou příslušnost k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu.
18. Žalovaný se dále zabýval skutečností, zda v případě Litevské republiky existují závažné důvody se domnívat, že zde dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů, které by dosahovalo možného rizika nelidského či ponižujícího zacházení. V uvedené souvislosti žalovaný vycházel především z dokumentu Informace OAMP Litva, Azylový systém: řízení o mezinárodní ochraně, dublinský systém, azylová střediska, přijímací podmínky, zajišťování a azylové a dublinské statistiky ze dne 22. 8. 2024.

19. Z posledně citovaného dokumentu vyplývají informace o podmínkách a průběhu celého azylového řízení v Litvě v souvislosti s podáním žádosti o mezinárodní ochranu. Žadatelé, kteří nedisponují dostatečnými vlastními finančními prostředky, mají nárok na hmotnou a finanční pomoc. Pomoc zahrnuje ubytování v přijímacím středisku, stravu, poskytnutí informací týkajících se práv a povinností žadatele, bezplatné úřední služby pro úkony související se žádostí, právní a tlumočnickou pomoc, proplacení nákladů na veřejnou dopravu při přesunech souvisejících se žádostí, a také měsíční kapesné ve výši 10 % tzv. hraničního příjmu pro státní podporu. Žadatelé mají také právo na nezbytnou lékařskou péči přímo v registračním/ubytovacím středisku. Nárok na přístup na pracovní trh mají tehdy, pokud není o jejich žádosti o mezinárodní ochranu rozhodnuto ve lhůtě 6 měsíců. Proti všem rozhodnutím Ministerstva vnitra lze podat odvolání k regionálnímu správnímu soudu ve Vilniusu, jenž rozhodnutí ministerstva buď potvrdí a odvolání zamítne anebo případ vrátí ministerstvu k opětovnému posouzení. Bližší informace jsou uvedeny v předmětném dokumentu, jež tvoří součást správního spisu, soud pro stručnost na něj odkazuje.
20. Soud dále konstatuje, že se žalovaný velmi pečlivě zabýval i otázkou, zda by mohla být Litevská republika státem, o němž by bylo možné a priori předpokládat, že by v něm docházelo k systémovým nedostatkům při azylových řízeních dosahujících dokonce rizika nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu Listiny základních práv EU.
21. Na úrovni EU nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu v Litevské republice. Rovněž Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydal žádné stanovisko požadující, aby se členské státy EU zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do Litevské republiky. Litevská republika je členem EU, státní moc zde dodržuje právní předpisy a lidská práva a je schopna zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů i ze strany nestátních subjektů. Litevská republika ratifikovala a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad dodržováním těchto práv. Litevská republika je rovněž považována za bezpečnou zemi původu členskými státy EU. Také skutečnost, že zde ročně požádají o udělení mezinárodní ochrany stovky uprchlíků, svědčí o neexistenci obav uprchlíků z tamního azylového systému. Žalobci tedy nehrozí v Litevské republice nelidské či ponižující zacházení ve vztahu k vedení řízení ve věci mezinárodní ochrany a zajištění podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu.
22. Žalobce v žalobě neuváděl žádné nedostatky azylového systému v Litvě, z nichž by měl obavu. V rámci pohovoru v průběhu správního řízení na adresu Litvy pouze uvedl, že mu tam dali málo peněz, avšak žádné problémy s litevskými úřady neměl a ani neuváděl žádné závažné důvody, které by mu bránily v návratu do Litvy. V žalobě jen obecně sdělil, že má obavy z vycestování do Litvy, avšak obavy blíže nekonkretizoval a nevysvětlil. Soud dospěl za této situace ve shodě s žalovaným k závěru, že žalobci v Litvě nehrozí žádné nebezpečí a Litva je jako člen EU schopna nestranně a spravedlivě posoudit jeho žádost o mezinárodní ochranu.
23. Nad rámec uvedeného soud poukazuje na rozsudek NSS ze dne 9. 5. 2018, č.j. 9 Azs 17/2018-28, z něž mimo jiné vyplývá, že v případě většiny členských zemí EU nelze říci, že by trpěly systémovými nedostatky. Litevská republika není státem, který by byl v minulosti nadměrně zasažen migrační krizí, a nelze tak v jejím případě dovodit výskyt systémových nedostatků způsobených například větší mírou podaných žádostí o

mezinárodní ochranu, jak tomu bylo v minulosti v případě Řecké republiky či Maďarska. V případě tohoto státu platí zásada vzájemné důvěry nad dodržováním lidských práv v jednotlivých členských státech EU. Uvedené závěry se žalobci v podané žalobě nepodařilo vyvrátit.

24. K námitce žalobce stran jeho údajně plné integrace do ČR soud ve shodě s žalovaným uvádí, že není zřejmé, na základě čeho žalobce k takovému závěru dospěl, protože dosud na území ČR jen využíval možnost pobytu v pobytovém středisku Zastávka, nemá zde vlastní bydlení, práci ani rodinu. Pokud žalobce chválí, že v ČR má známé Uzbeky, pak toto kritérium bude mnohem lépe naplněno v zemi původu žalobce.
25. K žalobní námitce týkající se toho, že napadené rozhodnutí jakkoliv neřeší důvody podané žádosti o mezinárodní ochranu soud uvádí, že napadené rozhodnutí je spíše typem procesního rozhodnutí o předběžné otázce a samotné důvody podané žádosti o mezinárodní ochranu bude teprve hodnotit členský stát, jenž je podle dublinského nařízení příslušný k posouzení takové žádosti. Žalobní námitku proto soud považuje za zcela irrelevantní. Ostatně žalobce v žalobě ani v průběhu správního řízení neuváděl žádné konkrétní obavy z návratu do domovského státu. Zmínil pouze dluh 8000 USD, který mu vznikl za vyřízení litevského povolení k pobytu, a na jehož úhradu si zde potřebuje vydělat.
26. Pokud žalobce ve správním řízení uváděl, že do Litvy nechce, protože tam nemá známé a je tam těžší vydělat peníze na splacení dluhu, pak žalovaný zcela po právu neshledal tyto důvody za dostatečné pro případnou aplikaci čl. 17 dublinského nařízení.
27. Podle čl. 18 dublinského nařízení je členský stát příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu podle tohoto nařízení povinen převzít žadatele o mezinárodní ochranu, pokud tento žadatel podal žádost v jiném členském státě, a dokončit posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Na základě shora zjištěných skutečností je tedy Litevská republika povinna převzít žalobce coby žadatele o mezinárodní ochranu na své území a posoudit jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany.
28. Krajský soud k věci uvádí, že napadené rozhodnutí netrpí nezákonností a je věcně správné. Žalobcem uplatněné obecné námitky nezpochybnily závěry žalovaného. Žalobce sice zřejmě nechce do Litevské republiky, avšak v průběhu správního řízení i soudního řízení nevyjádřil žádné konkrétní námitky proti azylovému systému v Litevské republice. Žalobce nevyjádřil ani žádné potíže, které by v průběhu svého předchozího života měl s litevskými správními orgány.
29. Napadené rozhodnutí bylo ve vztahu k případu žalobce dostatečně odůvodněno, žalovaný zjistil dostatečně skutkový stav, přitom vycházel z podkladů, s nimiž se měl možnost žalobce seznámit, vyjádřit se k nim, případně navrhnout jejich doplnění. Doplnění těchto podkladů žalobce nenavrhoval.
30. Ze shora uvedených důvodů se krajský soud ztotožnil s postupem žalovaného i s jeho závěry a v uvedené věci byl oprávněně učiněn závěr o nepřipustnosti žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podané na území ČR ve smyslu § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, protože k posouzení této žádosti je příslušný jiný členský stát v EU. Je-li žádost o udělení mezinárodní ochrany shledána nepřipustnou, správní řízení o této žádosti se v souladu s § 25 písm. i) zákona o azylu zastaví, což v této věci žalovaný správně učinil. Ačkoliv je řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany v jednom členském státě zastaveno (bylo třeba jej formálně ukončit), nejde o rozhodnutí

věcné, neboť případné právo žalobce na azyl bude dále posuzováno před orgány jiného (příslušného) státu.

V. Závěr a náklady řízení

31. Soud neshledal uplatněné žalobní body důvodnými a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
32. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce nebyl v řízení úspěšný, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení (výrok II. tohoto rozsudku). Ve věci úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti (ostatně jejich přiznání ani nepožadoval), proto mu nebyla jejich náhrada přiznána (výrok III. tohoto rozsudku).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 3. prosince 2024

JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně